

Stéphane Mallarmé

Hliadka osamenia

Preložil Ján Švantner

Z francúzskych originálov STEPHANE MALLARMÉ:

Poésies, Librairie Générale Française, 1998;

Poésies, Éditions Gallimard, 1992

vybral a preložil JÁN ŠVANTNER.

Doslov napísal JÁN ŠVANTNER.

Predná strana obálky:

Odilon Redon, *Pegasus*, 1900

Frontispice:

Odilon Redon, *Béatrice*, 1895

Zadná strana obálky:

Auguste Renoir, *Portrait Stéphane Mallarmého*, 1892

Realizované s finančnou podporou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky.

Kniha vyšla s podporou Fondu Jozefa Felixa, ktorú udeľuje

Ministerstvo zahraničných a európskych vecí Francúzskej republiky,

Francúzske veľvyslanectvo na Slovensku a Francúzsky inštitút v Bratislave.

Cet ouvrage, publié dans le cadre du programme d'aide à la publication „Jozef Felix“,

bénéficie du soutien du Ministère des Affaires Etrangères et Européennes,

de l'Ambassade de France en Slovaquie et de l'Institut Français de Bratislava.

Technické spracovanie: Lubomír Krátky.

Tlač a väzba: Vydavateľstvo STU, Bratislava.

Vydala Literárna nadácia STUDŇA, Karadžičova 25, 811 08 Bratislava.

Prvé vydanie.

Bratislava 2010

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť textu nesmie byť použitá na ďalšie šírenie akoukoľvek formou bez predchádzajúceho súhlasu prekladateľa a vydavateľa.

Translation © Ján Švantner 2010
Epilogue © Ján Švantner 2010
Design & Cover © Ľubomír Krátky 2010

ISBN 978-80-89207-11-4

Mallarmé píše knihu, ktorej hĺbka prekvapí, ako jej nádhera oslní všetkých okrem nevidomých.

Paul Verlaine

Pre mňa predstavoval najvyššiu čistotu viery v poézii. Všetci ostatní spisovatelia sa mi popri ňom zdali, že nepoznali pravého boha a že sa oddali modlárstvu.

Paul Valéry

V Mallarmého čistej poézii iniciatíva je ponechaná slovám, tak ako v mystike čistej lásky je iniciatíva daná Bohu. V prameni básne je zaiste schéma, citový tón, vnímavý prázdny priestor, použiteľná voľná sila, ako v prameni čistej lásky je vždy jednotlivec. V tejto schéme, aby bola prenesená na živú bytosť, pôsobia zaklínania a pretváracia čaromoc slov.

Albert Thibaudet

Odrhnutá od skutočnosti, ktorú neberie na vedomie, ale odrhnutá práve tak od obrazu seba samej, ktorý chce poznať, ktorý umiestňuje priamo pod oblohou a s ktorým sa chce z odstupu stotožniť, mallarméovská poézia sa utvára v uzavretom kruhu. Je skríženým odrazom, ktorý si skrze sklo a prázdnotu vymieňajú dve polovice jednej myšlienky, ktorá sa usiluje byť myslená sama sebou.

Georges Poulet

Čo je u neho vskutku najvýnimočnejšie, je nezvyčajná, temná a nedotknuteľná verbálna topografia, ktorú nijaké objasňovanie nie je vstave ohroziť. Od čitateľa vyžaduje zabudnúť na význam, aby mohol vychutnať mágiu, zaklínanie a čaro.

Paul Bénichou

Mallarmé je z diaľky najrozľahlejším priestorom úvahy, hľadania a vypracovania predstavy o poézii, aká bola v jeho časoch v Európe. Je teda veľmi ťažké vystúpiť na taký bod, ktorý ovláda celé jeho dielo, celý jeho osud.

Yves Bonnefoy

Tak rád si vyberám len silou predstavy,
keď knihu zatvorím pri Pafe, jeho mene,
rumisko morskými penami posvätené,
čo v diaľke hyacint slávnych dní vyjaví.

V blízkosti tuhých zím na ostrí tíšavy
nebudem v nárekoch vypúšťať prázdne tiene,
akže tá biela hra pri zemi rozjasnene
všade česť zmyslenej krajiny odpraví.

Môj hlad, čo žiadnou z fíg nebude nikdy sýty,
v ich kaze učenom rovnakú sviežosť cíti:
Kiež jedna omamne jak telo zažiari!

Tak s nohou na zmiji, kde cit nám žíha stonky,
už dlhšie myslievam snád' s vášňou na tvári
na inú s páleným prsníkom Amazonky.